

El desig de reivindicar un autèntic bilingüisme institucional a Catalunya i de defensar el dret individual de tota persona a expressar-se en qualsevol de les dues llengües —en català o en castellà— va ser el denominador comú que portà un col·lectiu de gent a fundar l'Asociación por la Tolerancia. **"Arrel dels decrets d'immersió lingüística de l'any 1992, moltes persones van començar a adonar-se que es vulneraven els seus drets fonamentals. Pensem que Catalunya és una comunitat bilingüe. Aquest model lingüístic que se'ns va oferir durant la Transició, s'estava allunyant de nosaltres"**, assenyala Marita Rodríguez, presidenta d'una entitat que aglutina els esforços de dos-cents associats i el suport d'un miler de simpatitzants. Amb el pas del temps, la seva tasca sensibilitzadora va obrir-se a altres horitzons: **"Vam començar a implicar-nos en la lluita contra el terrorisme vingui d'on vingui. Hem convergit amb els objectius del Foro Ermua, de Basta Ya, de l'Asociación Víctimas del Terrorismo i del Movimiento contra la Intolerancia"**, explica el vicepresident José Domingo. L'Asociación por la Tolerancia va ser **"el primer col·lectiu a organitzar una concentració antiterrorista a Catalunya, d'ençà el final de la falsa treva d'ETA."** I afegeixen: **"Hem estat cofundadors de la Plataforma Libertad, mitjançant la qual es convoca tots els ciutadans a concentrar-se per manifestar la seva repulsa després de cada atemptat terrorista que té com a resultat una mort. Reclamem un estat de dret ferm en aquest aspecte. No es pot comprendre o disculpar allò que és injustificable: el terrorisme."**

En el marc lingüístic, aquesta associació reivindicativa observa de forma pertinent que la situació a Catalunya no ha millorat sinó que s'ha agreujat amb la Llei de Política Lingüística aprovada l'any 1998 pel Parlament. Afirmen que aquesta normativa ha obert les portes a un monolingüisme institucional, a la desaparició de l'espanyol a les institucions públiques catalanes i a la radicalització de la immersió lingüística en els col·legis i els instituts, tot relegant el castellà a la categoria de llengua estrangera. **"El projecte de normalització del català és un pla per instaurar el monolingüisme social. Això no és possible perquè no reflecteix la realitat de Catalunya i és una vulneració clara dels drets de milions de catalans"**, constaten. Marita Rodríguez recorda que es va sentir defraudada quan va veure que **"es començava a perdre el respecte als meus drets com a parlant en castellà i els de la meva filla a l'escola. Em va semblar molt greu. Em vaig sentir enganyada, perquè jo creia que ens encaminàvem cap al bilingüisme. Vaig portar molt de temps l'adhesiu que deia 'En català si us plau', perquè em semblava que se li havia de donar una empenta, però vaig començar a veure que allò es convertia en una llengua única i obligatòria."** La presidenta revela que, quinze anys després de la Transició, manifestar aquesta opinió en públic era motiu d'estigmatització: **"Et posaven etiquetes amb les quals no et senties identificada."** José Domingo puntualitza que: **"Som gent que vam tenir una implicació política molt clara a favor de la democràcia i de la recuperació de les llibertats. Però, quina va ser la nostra decepció? Que el missatge nacionalista ha hipotecat la Catalunya actual i no ha donat espai a opcions que no fossin nacionalistes. Hi ha un**

condicionament polític molt fort: Quan dius que estàs a favor del bilingüisme, esdeven un enemic de Catalunya."

Tots dos representants opinen que la realitat social catalana està allunyada de la imatge que es pretén transmetre per les autoritats: **"La gent vol que a l'escola estiguin presents les dues llengües d'una manera equilibrada, i que quan vagin a les institucions públiques puguin ser atesos en qualsevol dels dos idiomes. Tanmateix, tenim una classe política fonamentalista en aquest tema. Han creat una ficció d'una Catalunya mítica que parla només una llengua i que s'expressa tan sols amb una bandera i un himne. I això és absolutament fals. La societat catalana és plural quant a identitats. És bilingüe, i a una societat bilingüe li corresponen unes institucions bilingües"**, expliquen. L'associació és molt crítica amb la política educativa, que qualifiquen de frau. **"Actualment, a les escoles catalanes no es pot aprendre el castellà com a llengua culta. I aquesta possibilitat se li està robant a la classe social més desfavorida, que no pot anar a un centre privat on es garanteix un aprenentatge correcte de l'espanyol. Em sembla una estafa que amb els diners públics no s'atengui aquesta demanda i aquesta necessitat, perquè no oblidem que el castellà és un idioma amb projecció internacional"**, considera Marita Rodríguez, qui detalla la proposta de l'entitat: **"Quan els nens finalitzen el període escolar haurien de tenir un bon nivell dels dos idiomes."**

Segons José Domingo, **"s'ha dissenyat un projecte d'enginyeria social i han decidit canviar els usos lingüístics dels castellanoparlants. La immersió lingüística persegueix que el nen, quan arribi als 16 anys, hagi convertit el català en la seva llengua principal. És un error, no es pot demonitzar l'espanyol"**, exposa, tot puntualitzant que: **"El pla educatiu és erroni perquè tendeix cap a un projecte polític i no cap a un de pedagògic."** Des de l'Associació, però, s'afirma que aquesta actuació no està recollint els fruits esperats: **"A localitats com l'Hospitalet o Rubí, per exemple, els escolars continuen dirigint-se als seus companys en castellà, però amb els professors, que representen les relacions amb el poder, ho fan en català. I no és per portar la contrària a les administracions, simplement és perquè el castellà és un idioma viu"**, remarca la presidenta. I José Domingo també critica que: **"S'està afavorint la publicació de llibres simplement perquè estan escrits en català. Es prima la quantitat i no la qualitat."**

L'entitat basa la seva actuació en la sensibilització i el foment de la participació ciutadana. Amb aquest objectiu organitzen diferents activitats, la publicació d'una revista i un cicle de cinema cada 16 de novembre, amb motiu del Dia Mundial de la Tolerància. **"Som una de les poques associacions que ho celebra"**, apunten. Així mateix, atorguen un premi a un personatge públic que ha influït en **"la propagació d'idees democràtiques."** De moment, ja l'han rebut Iván Tubau, Fernando Savater, Francesc de Carreras, Gregorio Peces-Barba, Agustín Ibarrola, Félix de Azúa, Albert Boadella i Baltasar Garzón. També organitzen tertúlies sobre temes candents amb la participació de personalitats del món de la cultura o de la política.

“La societat catalana és bilingüe, i a una societat bilingüe li corresponen unes institucions bilingües”

José Domingo Domingo, vicepresident
José Antonio Mengibar Aguilera, secretari
Antonio Robles Almeida, president
des de 1992 fins a 1995
Marita Rodríguez Hidalgo, presidenta
des de 1995

Representants de la Junta Directiva - Barcelona